

מדינת ישראל
משרד הממשלה

משרד

ברכה

בג יחיא ונעמה

קורח

גב נח 143/95

מחלקה

ועדת חקירה ממשלתית
העלמם של ילדים נגזרי עולי תימן
1954 - 1948

שם תיק: ועדת כהן-קדמי בענין ילדי תימן - תיק חקירה - שם הנעדר: ברכה בת יחיא ונעמה קור

מזהה פנימי: ג-9816/21

מזהה פריט: 000cu5

תאריך הדפסה: 14/07/2016

כתובת: 2-109-3-7-8

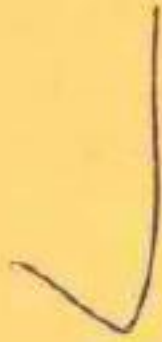
תיק מס' 62/21

62/21

מס' לוי

143/95

9.99

Three horizontal lines for writing.

שם הנכר
קורט - קורט
שם האב: אב
שם האם: אב

הקצב אב
Three horizontal lines for writing.

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט

X

143/95

6.5.06 Karl's road near castle, (all under) over

548L
J

→ פ"י פ"י פ"י פ"י

הנדון: ברכה בת יחיא ונעמה קורח
תיק מספר 143/95

פרטי התלונה:

על פי עדותו של מאיר קורח אחיה של התינוקת, נעלמה מביית התינוקות שבמחנה ראש העין בהיותה בת תשעה חודשים.

האם הניקה אותה במשך שלושה ימים, ולמחרת בהגיעה לבית התינוקות ולא מצאה את בתה במיטתה.

נאמר לה שבתה נפטרה ונקברה, אך האם לא קיבלה כל הוכחות לכך.

עדות דומה נמסרה לוועדות קודמות.

משפחת הנעדרת טוענת כי ממצאי וב"מ המציינים את תאריך מותה של ברכה ביום 29/9/49 אינו מתיישב עם העובדה, כי המשפחה הגיעה לארץ ביום 28/9/49 ורק לאחר שלושה ימים נעלמה התינוקת.

ממצאי החקירה:

1. בידי הוועדה נמצאת תעודת עולה (מס' 53714) לפיה הורי התינוקת רשומים כמי שעלו לארץ עם ברכה ביום 28/9/49.
כן צוין כי "ברכה בת יחיא עמרם ונעמה קרח" נפטרה בהיותה בת תשעה חודשים.
2. הורי התינוקת רשומים ביומן כניסה למחנה ראש העין שאיתרה הוועדה (כרטיס מס' 921), כמי שעלו לארץ ביום 28/9/49.
בנוסף מצוין כי ברכה בת יחיא עמרם ונעמה קרח הייתה בת תשעה חודשים בעת בואם לארץ, ונרשם כי היא נפטרה ביום 2/10/49.
3. בידי הוועדה נמצא צילום מספר קבלת חולים בבית חולים דג'אני (מס' חולה 1012), לפיו שמה של התינוקת שובש ל"ברכה בת יחיא גרח".
בספר זה צוין כי ברכה אושפזה בבית החולים ביום 29/9/49 ונפטרה באותו היום כתוצאה מרעלת.
4. הוועדה איתרה מסמך מבית החולים דג'אני, שנשלח עבור הנהלת בית העולים שבראש העין, ובו רשימה מפורטת של ילדים שנפטרו בחודשים ספטמבר-אוקטובר שנת 1949.
שמה של התינוקת שובש ל"ברכה בת יחיא עמרם גרח".
בנוסף מצוין כי היא נפטרה ביום 29/9/49 בהיותה בת תשעה חודשים.

5. בידי הוועדה נמצא פנקס פטירות של משרד הבריאות יפו וכו רישום, לפיו שמה של התינוקת שובש לברכה בת יחיא עמרם גר.ח.

בנוסף מצוין כי ברכה נפטרה בהיותה בת תשעה חודשים בבית החולים יפו (דג'אני) ביום 29/9/49 כתוצאה מרעלת.

6. בידי הוועדה נמצא אישור מאת חברה קדישא תל אביב-יפו (מס' 1024), בו שמה של התינוקת שובש לברכה בת יחיה עמרם גר.ח.

כאישור נאמר כי ברכה הובאה לקבורה בז' בתשרי תש"י, על פי רישיון קבורה מיום 30/9/49.

ברכה נקברה ביום 30/9/49 בבית העלמין בקריית שאול בחלקת הילדים בחלקה 1, שורה 4, קבר מס' 34.

מסקנות הוועדה:

מן המידע המפורט לעיל שהתקבל ממספר מקורות עולה בוודאות כי התינוקת ברכה בת יחיא ונעמה קורח נפטרה בהיותה בת תשעה חודשים ביום 29/9/49 בבית החולים יפו (דג'אני) כתוצאה מרעלת, וזאת יום לאחר עלייתה לארץ.

ברכה נקברה ביום 30/9/49 בבית העלמין קריית שאול בחלקת ילדים 1, שורה 4, קבר מס' 34.

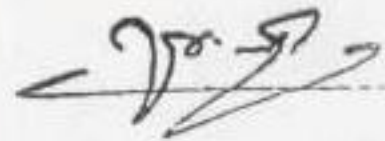
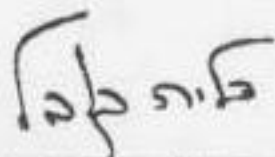
על אף השיבוש בשם משפחתה של ברכה מקורח לגר.ח ברוב המסמכים, הרי ששאר הפרטים זהים לברכה כמו: שמות ההורים גיל הנעדרת ומקום מגוריה.

לאור המסקנות הרי שאין סתירה בממצאי ועדת כהלול-מינקובסקי.

הוועדה משתתפת בצער המשפחה.

יעקב קרמי, שופט(דימ') דליה קובל, שופטת(דימ') דוד מימון, אלוף(מיל')
יו"ר הוועדה חברת ועדה חבר ועדה

העתק: משרד הפנים - לעדכון הרישום - אין בידי הוועדה ת.ז. של ברכה.
מספר ת.ז. של האם נעמי קורח 001016047.

<p>פרטים נוספים:</p> <p>תאור הודעה על העדרות: גיל העלמות בחודשים: 9 מ"ן: סוג מקום לידה: מקום לידה: תימן תעודת זהות: מוצא: תימני יום העלמות (בשבוע): תאריך העלמות: 1949 סוג מקום העלמות: בית תנוקות/מחנה עולים מקום העלמות: ראש העין מקום מגורים: ראש העין מקום קבורה: סיבת מוות מוצהרת/רשמית: האם ראה קבר: מקום קבורה תאור מלולי: קרית שאול</p>	<p>פרטים כלליים:</p> <p>מקור מידע: פרוטוקול מספר תיק: 143/95 תאריך עדות: 7/9/95 מס' עמ' בשלגי: 220 פסקה כוב"מ: 306</p>
<p>רשיון קבורה: לא אישור קבורה: לא חמצית רישום של נפקד/עזב את הארץ: לא חמצית רישום של נפקד/חדל להיות תושב: לא צו גיוס: לא אחרים: כן</p>	<p>פרטי ער:</p> <p>שם משפחה: קורח שם פרטי: מאיר קרבה לנעדר: אח</p>
	<p>פרטי נעדר:</p> <p>שם משפחה: קורח שם פרטי: ברכה</p>
	<p>פרטי הורה:</p> <p>שם משפחה: שם פרטי:</p>
	<p>מסמכים שהתקבלו:</p> <p>תעודת עולה: לא תעודת לידה: לא תעודת פטירה: לא גליון מחלה: לא כרטיס חולה: לא</p>

הערות כלליות:
מקום קבורה עפ"י וב"מ

הערות מסמכים שהתקבלו:
פרוט מסמכים אחרים:

- מכיא כתבה מעיתון "הצופה" מתאריך 22/11/85 על הנושא.
- תשובת וב"מ

HEVRA KADISHA
OF TEL-AVIV - JAFFA & DISTRICT
33, Mohilever Street

המחלקה קדישה גחש"א
תל-אביב-יפו והמחוז
רחוב מוהילבר 33

טלפון 56251

מס' 1024/שג

יום סיון תשנ"ד
בית, תל-אביב, יום

אשר

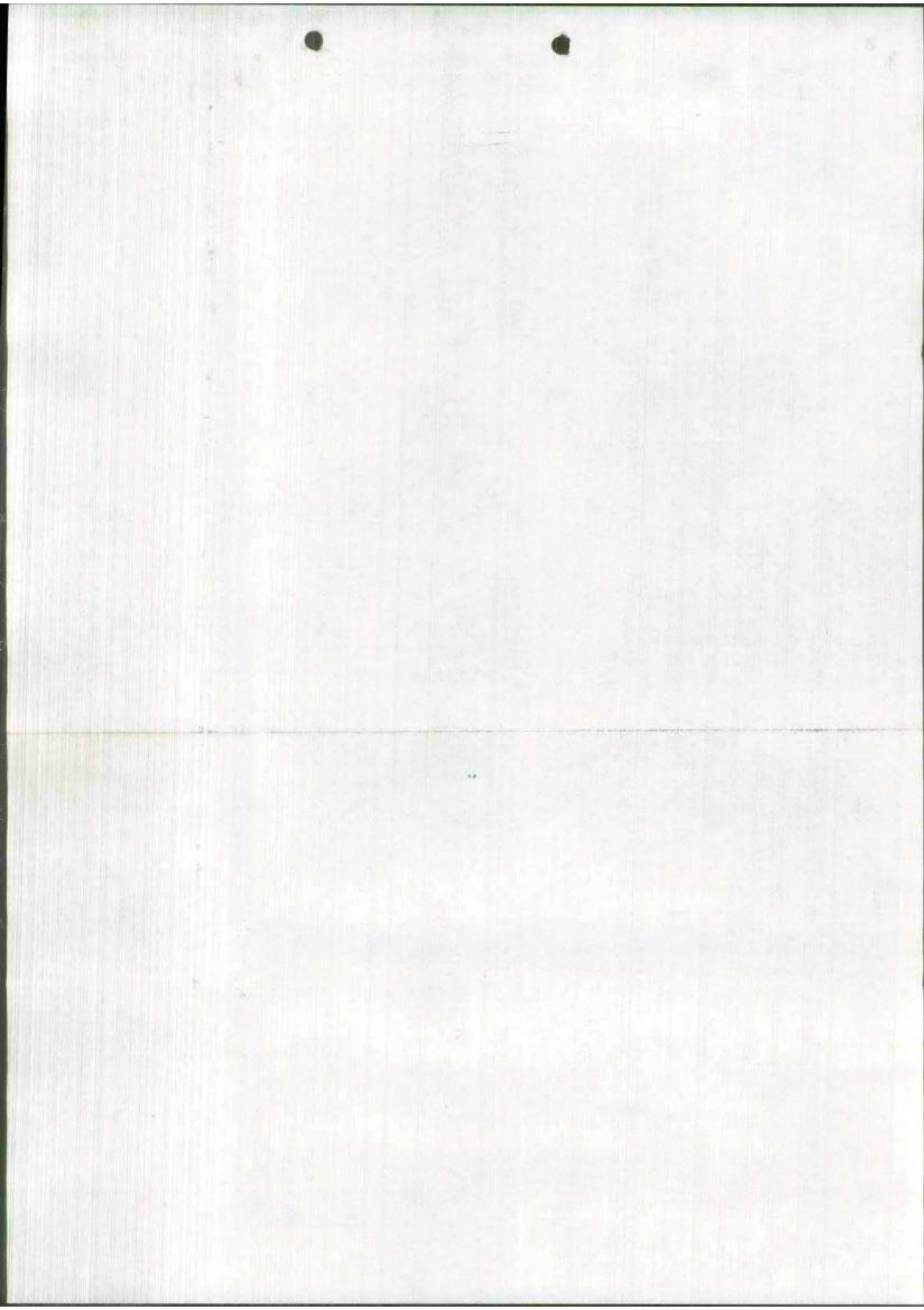
הננו לאשר בזה כי המנוח/ה

שם פרטי	שם פרטי	תעודת זהות מס'	שם פרטי
פריד	פריד	פריד
שם האב	שם האב	שנפטרה ביום	שם האב
ימיה זאב	ימיה זאב	ז' חדש מאי שנה ה'ת"ל	ימיה זאב
שם המשפחה	שם המשפחה	הוכאה לקבורה ביום	שם המשפחה
זכרי	זכרי	ז' חדש מאי שנה ה'ת"ל	זכרי
הגיל	הגיל	בבית העלמין	הגיל
90	90	קרית שאול	90
הכתובת	הכתובת	רשיון קבורה ממסלתי מס'	הכתובת
בית גולדמן לאזורי יפו	בית גולדמן לאזורי יפו	מיום	בית גולדמן לאזורי יפו
		30.9.49	

הערות: מלקט אלגים מלקט - אפרק - 4 אפרק 34

חתימה

22.9.49	7 מנע	1- צמחני צמח
25.9.49	2 1/2	2- חסר צמח
24.9.49	2	3- חסר צמח
25.9.49	2	4- חסר צמח
26.9.49	1 1/2	5- חסר צמח
27.9.49	5	6- חסר צמח
29.9.49	9	7- חסר צמח
30.9.49	6	8- חסר צמח
"	1	9- חסר צמח
1.10.49	5	10- חסר צמח
"	"	11- חסר צמח
6.10.49	1 1/2	12- חסר צמח
12.10.49	7	13- חסר צמח
16.10.49	3 1/2	14- חסר צמח
17.10.49	10	15- חסר צמח
"	7	16- חסר צמח
19.10.49	10	17- חסר צמח

19.10.49

הגדרת עלות אדעה	מולדת	מין	גיל	פדטי	משה	מספר החולה
1949	ימא	✓	9/12	זכה בוכה	ימא	1012
יצא הגדרת	בחבל הגדרת	המחלקה	העו	מלוח-יד	הגונות	
29/9/49	29/9/49	אגיא	אמנה אפוס יאס אגיא	אגיא		
TOXICOSIS						
האבחנה				בתקבל ע"ח		מספר ימי המחלה
אגיא						1

הרשם דאס פאסאן
 אגיא אגיא
 אגיא אגיא אגיא אגיא

אגיא אגיא
 אגיא

18/6/67

№ 53714

בני המשפחה

הנני

האשה

הילדים

35

לעזר

16

11

4

סלומא
מאור

9

בני המשפחה

12

פונקס (ברגמיל)

פונקס הילדים 1949

חתימת העולה

המקצוע

קרוביו בארץ

מס' קופ"ח

בשלה ל

ג'ק - ג'ק - ג'ק

מחוז תל-אביב

מח. הקליטה ב

המשפחה והשם יחוא צורק

הנזיר 53 האב צורק האם

28 SEP 1949

הגיע באניה 15/11/49

מסובנות חיזוריה לרשמי

מהלכת הסלמה

28 SEP 1949

תל-אביב

שאלה 290.

קורח ברכה בת יחיאל ונעמי:

א. הודעה על העדרות הנ"ל נמסרה לועדה ע"י הועדה הציבורית. לפיה נעלמה הנעדרת מראש העין.

ב. וב"מ ביררה את גורל הנעדרת, ולפי ממצאיה בפסקה 306 לדו"ח שלה היא נפטרה ביום 29.9.49 בכיה"ח דג'אני ממחלה, והובאה לקבורה למחרת בבית העלמין בקרית שאול, בחלקת ילדים 1 שורה 4 מס' 34.

ג. אין בפני ועדה זו מידע שיש בו כדי לשנות ממצאי וב"מ.

בשנת 1967 התלוננה האם כי בנה ציון שהיה כבן שנה, נעלם בשנת 1949 מביה"ח.
הודיעו לה כי הוא נפטר אך לא ראתה גופתו ואינה יודעת מקום קבורתו.

החקירה:

א. משפחת כהן עלתה ארצה מתימן ב-21.10.49, לפי תעודת עולה מס' 52136, ושוכנה במחנה ראש העין ב', ביום 22.10.49 אושפז ציון בביה"ח דג'אני ונפטר שם ב-25.10.49 מהרעלת דם.

ב. תיק רפואי מס' 1275/49 של ביה"ח דג'אני מאשר הפרטים הנ"ל.

ג. תעודת פטירה מס' 231 מיום 30.10.49 מאשרת העובדות דלעיל. הילד הובא לקבורה בקריית שאול בחלקת ילדים אזור 1 שורה 8 קבר 18, ביום ג' בחשון תש"י.

ברכה בח יחיא קורח (ת.ח. נ/347)

306

12/10

התלונה:

בשנת 1967 התלונן יחיא קורח על העדר בתו ברכה, בת 9 חודשים מביה"ח במחנה, בשנת 1949. הוא קבל הודעה כי בתו נפטרה אך לא ראה את הגופה ולא מקום הקבורה.

החקירה:

א. משפחת קורח הגיעה ארצה מתימן ב-28.9.49, לפי תעודת עולה מס' 53714, ושוכנה במחנה ראש העין א'. ביום 29.9.49 אושפזה החינוקת בביה"ח דג'אני ונפטרה שם בו ביום מהרעלת דם.

ב. תיק רפואי מס' 1012 של ביה"ח דג'אני מאשר הפרטים הנ"ל.

ג. תעודת פטירה מס' 185/49 מיום 10.10.49, מאשרת העובדות דלעיל. ברכה נקברה ביום 30.9.49 בבית העלמין בקריית שאול, חלקת ילדים 1 שורה 4 מס' 34.

143/95

המקום: מאיר קורח

95436 ירושלים 14 סירקיס ר"ה

02-6513635 סג

ועתה יאמר נא

143/95

מדינת ישראל
הנהלת כתי המשפט
0600

ועדת חקירה ממלכתית בענין פרשת העלמם של ילדים
מכין עולי תימן בשנים 1948 - 1954
רח' הלל 37, בית אגרון ירושלים

נתחן יומנים בידי השר
מחלקת המשפטים
מס' 23-215

תיק מס' 143/54
הכתב 81/31
נקבע ליום 7.9.54
המזכיר 10

206387

אל: מר מאיר קטר
המען: רח' סירקוס 14 יבנה

אני משה צוק מצהיר שכתאריך 24.8.54 באתי למען של הנ"ל, מצאתי אותו בכיית ומסרת את הכתב לידו וחתם.

(2) לא מצאתי את הנ"ל במקום ולכן הדבקתי את הכתב על דלת ביתו.

ירושלים
בית המשפט
מס' 24891

חתימת הדורך משה צוק 24.8.54
תאריך

חתימת המקבל

ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה התשכ"ט - 1968
בענין פרשת העלמס של ילדים מכין עולי תימן בשנים 1948 - 1954

לכבוד יו"א יו"ר
ר"ה סולדקס 14 יאסמ

143/95

א/ג נכבד/ה,

בהתאם לפנייתך אל הועדה הנ"ל, הינך מוזמן/ת להופיע בפניה
ביום 4.3.95 בשעה 10:00 כדי למסור עדות בדבר
היעלמו/ה של ג'אן ג'אן ג'אן

הינך מתבקש/ת להביא איתך כל מסמך ו/או מידע הנמצא בחזקתך שיש
בו כדי לשפוך אור על נושא החקירה. אם ישנם קרובים, ידידים או
מכרים שיש בידם חומר הנוגע לנושא הנ"ל נבקש ליצור קשר בינם
לכין הועדה.

מקום מושבה של הועדה הוא -
בית אגרון, רחוב הלל 37, ירושלים טל: 02-244240
נא לדייק.

יצחק אליצור

מזכיר הועדה

23/9/95

143/95
"פסיכוזה בהמשכים"

מאת מאיר קורח

ומכאן לפרשת גניבת הילדים גופא. אליבא דמר דונביץ, הכל עורבא פרח, הילדים לא נעלמו, הילדים לא אומצו בסתר, לא היה ולא נברא, הכל פנטזיה מזרחית. האמת ברורה ופשוטה. האמהות הפרימיטיביות הללו במקרים רבים פשוט גרמו למה ילדיהם: אתם לא מאמינים? להלן המקור: "...ילדים לא נולדו בבתי חולים, נשים המשיכו ללדת כעבבר על הקרקע או בחולות. אחרי שהתינוק נולד נהגו להניח קמצוץ חול על טבורו של הנולד. התוצאה במקרים רבים: זהום כללי ומוח". והעתונאי איש האשכולות הזה ממשיך ומספר מה עוד קרה לילדי העולים מחיפן. גם כאשר הצליחו בבתי החולים להציל ילדים "שפרפרו בין החיים ובין המוות", הרי שההורים סרבו לבוא ולקחתם מביה"ח, פשוט הפקירו אותם, מביה"ח שלחו אותם, שלחו רופא, שלחו שוטר ואין דורש ואין מבקש. "אח"כ סודרו במסודות או נמסרו לאימץ". רוצים הוכחה? יש לו לארון דונביץ בריחה על "תימני שהביא לבית חולים את ילדו שנפגע בחאונה. אמר לו הרופא כי יצטרכו לחפור אותו ולתקן את אשר טעון תיקון. השיב האב: לא כדאי לתקן, נעשה חדש". לבדיחה התקלה המרושעת והוולגרית הזו מקדים דונביץ: "כדיחות הן רק בדיחות, אך בדרך כלל יש בהן גרעין של אמת".

ואם עדיין נותרו ילדים לעולי תימן בא דונביץ ומוכיח גם את תאונות הדרכים שהוסיפו "למאזן הפגיעות", ומי מהילדים שכלל זאת ניצל לאחר האונה כדו בעקבות טיפול בבי"ח, הרי שוב לא היה לו דורש משום שיההורים לא האמינו, שילד שנפגע בידי טכניקנית ניתן להציל. דומה שער כה לא נכתבה שפעת "נימוקים" כזו, ארסית ומנוחכת כאחד, ש"מגמתה שקופה כל כך".

כדי לסתור את "העובדות" שמביא דונביץ ובעיקר את הטענה היסודית שלו על החימונים נוטשי ילדיהם, אין צורך להרחיק. היינו יכולים להביא עדויות משכנעות ומרגשות על האמהות שהיו מחיינעות מספר פעמים ביום ורצות לבתי החולים כדי להניק את ילדיהן ולדאוג למח"סורן, על ההורים שטולטלו הלך ושוב בספורי כחש ומרמה כשלפתע פתאום נעלם הילד ממיטתו הקבועה בביה"ח, על תוגת האבות ועל קריאות השבר של האמהות כשנתבשרו שהבן "חלה פתאום, נפטר ונקבר בלילה" ועל "הלב שכולו צער על התינוקות" (כבר עמ' 141).

אך כאמור אין צורך בעדויות אלה, דונביץ סותר את עצמו מניה וביה. באחת הפסקאות של מאמרו הנזכר, כך הוא כותב: "כאשר הגיע הילד לבדו באמבולנס (לאחר שנפגע בתאונת דרכים), לא היה אפשר לרשום את פרטי זהותו, במקרה הטוב ידע את שמו הפרטי. את שם הישוע התנדש לו ולהוריו לא ידע. לא היו על הילדים מסמכי זהו כלשהם, וכך קרה שאב או אם, במעברה או במחנה-עולים, חשים שאחד מילדיהם איננו. מחכים לו עד בוש, מנסים למצוא, מוסרים את שמו, שם משפחתו ושם הישוע, אך בביה"ח בהעדר הפרטים הללו, הרישום לקוי והתשובה, לעתים: אין לנו ילד כזה".

מבקשים מהם לעשות שימוש בבתי שימוש. אך אלה נותרו נקיים וסיוחמים, עולים עשו צרכיהם, כפי שהיו רגילים לעשותם, בשדה". ואנשים אלה צוד מעדים לבקש ועדת חקירה... טול התיאור המרדשע והנלעג הזה, אני מזמין אותך הקורא לעיין בעדותו של העתונאי שלמה כר, שהכין כתבה מוקלטת בעבור "קול ישראל", יחד עם המהנדס הראשי דאו של הרדיו, כפי שפורסמה בספרו "צל כנפי נשרים" (הוצאת מסדה בע"מ, ת"א, תשט"ו). וכך מתאר בר את הטיסה (עמ' 182 - 184):

"בשדה התעופה מצאנו את רוב התימנים מחכים עדיין בשקט... הם לא גילו כל התרגשות כאשר עלו לבסוף במדרגות העץ הרחבות, משפחה אחר משפחה, עם תינוקות על זרועותיהם וספרי תורה בידיהם, למטוס". ברר מספר בהמשך, כי כאשר צורף לטיסה הוא נתבקש יחד עם חברו המהנדס וילקר למלא את תפקיד האחיות-הדיילת החסרה, ובין השאר לחלק במשך הלילה מזון קל לטבוגרים ופירות לילדים. הוא לא שש להצעה, בעיקר משום שבמטוס היו כ-125 נוסעים מהם 35 ילדים מחמת לגיל 11 ריטה יהיה אם יחלה מישהו מביניהם? מה יקרה אם איזו אשה חרצ ללדת?.. גרוע מהסכוי המסופק הזה היה החשש הכסות יותר שהמוני האנשים הללו יקראו עם כל זיע של המטוס..."

וכך מסכם ברר את הטיסה. "חששותינו היו ללא יסוד, משהתרומם המטוס והחל לחוג מעל שדה התעופה, פנינו לאחורינו כדי להסתכל בפני הנוסעים. חוות פניהם הביעה שקט, הנשים כיסו ראשיהן ברדידיהן והגברים ישבו פעורי פה... לאחר שעה קלה החלטנו וילקר ואני למלא את התפקיד שהוטל עלינו... והחילנו לחלק המזון בין האנשים... עיני האנשים היו חקועות בנו והן הביעו שמחה וחמימות. מבטים אלו עוררו בנו בורה לנוכח חששותינו הקודמים. עורנו לבמה נשים וקנות שהרגישו עצמן ברע להגיע לבית השימוש.

"לאחר שחלקנו את 124 המנות, פעולה שנמשכה חצי שעה, חזרנו למקומותינו ועקבנו במבטנו אחרי האוכלים. הם אכלו חייכו אלינו ואנו לא יכולנו שלא לחייך אליהם בתשובה... כעבור זמן הנחנו את ראשינו על כפות ידינו, עצמנו את עינינו והראינו, כי הגיעה השעה לישון. מעולם לא פעלה ההיפנוזה בצורה קלה מזה. רבים עשו כמונו ואחרים טהם החלו לנחור. מעולם לא היו שני דיילים מאושרים כמונו... עברו ארבע שעות של טיסה. איש לא חלה, איש לא הקיא, הילדים לא בכדו, ולא קמה שום אנדרלטוסיה".

"הארץ" הוא בטאנו המוכהק של הרובד הזשן והמתנשא בחברה בישראל, רובד שהעניק תו פסקוד-אליטיסטי למעמדו ושכין קרי אופיו הכולטים אנו מוצאים את הלאומיות המסוייגת, את האנטי-דתיות הנמרצת, את ה"נאורות" ביחסו למיעוטים בישראל ואת סף הרגישות הנמוך למצוקות ציבורים מסויימים מאד כי חברה יהודית.

עתן זה הסתייצב היום במרכז המאבק הבלתי מתפשר הנובל לעתים בהיסטוריה, למען הרמוקרטיה ונגד הגזענות, הוא הוא אותו עתן שנקט עמדה אנטי רמוקרטיה ובעלה אופי גזעני כאשר פרסם בזמנו הסתייגות מן העלייה המונית הבלתי סלקטיבית של יהדות הסודר ובכלל זה יהדות תימן, תוך התעלמות מחוק השבות וממשמעותה של סלקציה.

משום כך לא היה מפתיע לקרוא את טורו של העתונאי נתן דונביץ ב"הארץ" (9.11.85) המתייחס לפרשת ילדי תימן והמתאמץ לשכנע, כי אין טעם ואין צורך בחקירת הפרשה הזו, הואיל וכל הענין הזה אינו אלא "פסיכוזה בהמשכים", "פסיכוזה" למי שאינו יודע הוא הסביך חולני-בנפש האדם, מן הפרעה נפשית ובמקרה הטוב, שימוש מושאל למצב רוח שלילי בלתי רצוי.

אני סבור שאין לעבור לסדר היום על מאמר זה, משום ששורת הטיעונים שמביא דונביץ רצופה בדותות מרושעות וחצאי אמיתות, בדיחות מלעיגות והומור חפל, תכונות אופייניות לכל כתיבה מגמתית מטעה ותריצטרית, ואלה עלולים לקנות להם אחיזה בעבור.

ובכן מה כותב הארון דונביץ? בחחילה הוא עיין את טיכס של עולי תימן ע"פ "תאור" התנהגותם בשעת הטיסה לארץ ולאחריה. תאור זה אין לו שום רלבנטיות לפרשת גניבת הילדים ומגמתו מסתחרת בין השיטין, הוא בא להציג באור מנוחך את עולי תימן ולהעביר מסר משפיל: ראו מי אלה המבקשים ועדת חקירה.

ע"פי עדותו של דונביץ התנהגות עולי תימן היחה "משהו בין סאניקה להלם, פעם כך ופעם כך. היו אחזים סחד אימים וכל תנועה של המטוס היחה ממלטת מפיהם צווחות הנוקות. אבל כאשר התרנלו למחשבה שהם טסים ואינם נופלים, החלה ההתרוצצות המבוהלת בהוך המטוס, טייסים דיווחו, כי בכמה מטוסים ניסו עולים להדליק פרימוס בעה הטיסה ולהרחיח קפה... כמו בסרט מתח, בקשו המלווים... לשרלם שלא יבעירו אש. ...כאשר הגיעו אל מחנות העולים... נמשכה מבוכתם... התנגשות ארירה בין שתי תרבויות. הקולטים, למשל,

ובכן מר דונביץ איך מחישים דברך אלה עם קביעותיך על "נטישת תינוקות" ש"לא היה להם דורש", על "נעשה חדש"? המגמתיות המתנשאת והנלעגת במאמר זה באה לידי בטוי גם בפסקה המזכירה את הרצח המתועב של הילדה רחל לזין שארע בזמנו בקרבת רמת-גן, כסמיכות לשמה של הילדה מוסוף הארון דונביץ באירוניה: "לא, לא הימניה".

כל נימוקיו של הארון דונביץ הם רק נגד ועדת חקירה בפרשת ילדי תימן. בעניינים אחרים הוא בעד, וימייס לאחר שפרסם את מאמרו בענין הילדים, הוא מפרסם מאמר נטרף התובע הקמת ועדת חקירה ממלכתית בעניני ה... כדורגל בישראל, וכך הוא כותב ("הארץ" 15.11.85): "הממשלה חייבת להקים ועדת חקירה בהתאם לסעיף 4 (א) לחוק העדות חקירה תשכ"ט 1968... ולא נחה דעתו עד אשר הוא קובע בנחרצות "אם אין הנושאים הללו ראויים לחקירה ממלכתית נוקבת, אינני יודע מה עוד ראוי לחקירה כזאת...". גדולם של ילדי העולים מתימן, ארון דונביץ?

143/95

את אחי אני מבקש

נא את נואיר קורח

על מצפונם של גורמי עלייה וקליטה בשנותיה הראשונות של המדינה ר"ב בנת פרשת ילדי תימן העלומים וכל עוד לא יחשפו את אשר אירע בעת ההיא אם ביוזמתם ואם בידיעתם, ב"כחש ובמרמה, הם לא יינקו.

אל ישלו איש עצמו כי הפרשה הזו תישכח ברבות הימים גזירת המלך שישתכח מן הלב אינה חל"ע ליה. ליו שנים אנו מלויים את י"ע אמיתינו יאת צער אבותינו המתייסרים מאז בא"י ודאות והמושפלים בחוסר-האונים ולבבנו סף דמעה. את התחושה הקשה הזו ואת הזכרון ה-נורא הזו נושאים בלכם גם בנינו אורינו.

הפרשה הזו חייבת להיחקר בכלים ממלכתיים באומץ וללא טשטוש. הרבו שנים לאחר פרשת ייס"ה שוחמבר, וההשוואה המתבקשת עם פר' שה זו מגבירה יותר את תחושת העלבון הצורב: באיזו נחישות פעלו או מוסדות המדינה הממלכתיים כדי לגלות את הילד מסילס"ה הפיאונת הי הוא, כיצד טרגדיה משמחתית המכה לטרגדיה לאומית יבאילו משאבים וכוחות גלויים וחשי איום המתינו כדי לחשוף את הילד האבוד הנטא. זוהי השעה לחקירה ממלכתית אמיתית. הטיעון המתחמד של "טובת נפשם לרכה של הילדים" אין בו משע עתה גברים ינשים בני ליו וכאים ורשאים לדעת מי הוריהם הטבעיים. ר"ב אבות יאמהות חייבים לדעת מה עלה בגורל יוצאי חלציהם.

הופעתו הרמאטית של אחד הנעלמים-המאומץ צים, שנפשו יוצאת לדעת מי הם הוריו הטבעיים קריאתו הנרגשת לותרים הטובים לכל יוצאי ייב"ל ילפו מן המאבק לחשיפת האמת, ורעידו לבבות רבים אולי יהיה הוא ניצן ראשון בתהי ליד גלו הילדים האבודים. שיכואו גם הם ויחפשו ספקות ותותם עליפי תחושות לב ועלי פי מטען מצטבר של סימני שאלה.

הגישה הע"י להפר את קשר השתימה וההשתקה ובראש המאבק הזה חייבת להתייצב היהדות הי דתית לרא תת מתור אתרויה לאומית ומתור חובה יהודית כדי שלא תותתם ככהם בד יימחה ראשית צמיחת גאילתנו. כדי שימפעל קיבוץ גלויותינו לא יתלווה מעשה נבלה שעל פי תורת ישראל הוא מן התמורים ביותר כדי שמידת הדיו לא תקטרג בכל יום לפני כסא הכבוד כב" מכירת יוסף. כדי למנוע אל צילם של ספקות באיסורי עליות.

גאולי תימן שנפשמ ערגה לארץ אבותם, ש-עלו ארצה ברונה ושמתת עולם על ראשם, יאויים לתשובה מעוניכם ומי כיבה שביב אשה ז" (ביאליק: ראיתכם שוב בקוצר דכם). את אחי אנכי מבקש אינו עבד-שבר סמס נמלץ. גם אחותי שהיחה או בת שנה היא בין הנעלמים.

143/95

13/11/85

פ.ה.ד

הטור שלי / נתן דונביץ

פסיכוזה בהמשכים

נקניקים". במשך ימים, ושבעות סגר חורים את ילדיהם בבתים, לא הותרו להם ללכת ברחוב ללא ליווי של מבוגר. כאשר נעלם עוד ילד, שנמצא שלם ובריא כעבור יום ופשוט תעה ברדכו, ראו בכך המבוהלים "ראיה חותכת" לכך שהשמעה נכונה באווירה זאת של שמועות, שלא פסחה על שום ישוב, נולדה הגרסה על היעלמם של ילדים תימנים, שנחטפו - על פי השמועות - למטרות ממטרות שונות. מי למיסיון, מי לאי-מוץ ומי "לעשיית נקניקים". אינני יודע כיצד יצליחו להתיר את הפקעות הללו היום, לאחר שלושים וחמש שנים ויותר, או כיצד יידעו לכוון את האמת מן הדמיוני, אבל, כמציאות הפוליטית של היום, בוודאי ימנו ועדת-חקירה, אוהה סקרן לקרוא את מימצאיה.

עדות בן-גוריון

אם תהיה ועדת כזאת, חובה עליה לקרוא את דברי דוד בן-גוריון לאחר ביקור אצל ילדי תימן בבית-החולים תל-השומר (דברי הנספת, ג', 128, מיום 21 בנובמבר 1949). ילדים מתים טובים, עלינו להציל אותם, אמנם גם פה התמותה רבה, אבל יש פה טיפול יותר יעיל ויותר נאמן, וזהו אחת התמונות המחרידות ביותר שראיתי בחיי. באגף שנמסר עליידי הצבא לילדי תימן שכבו ילדים ותינוקות הדומים יותר לשלדים מאשר לבני-אדם חיים, ללא כוח לבכות, רכים גם ללא כוח לספוג מוזן, רק בעיניהם זרח עוד אור החיים והעיניים עיני ילדים יהודים, ילדים יקרים, ורופאים יהודים ואחיות יהודיות מטפלות בהם באמנות, באהבה, הבינוני באותו רגע מה זאת 'גילה ברעדה', נתחלחלתי ומפעמתי מהמחזה הנורא והגדול. כן - אל הם חבלי משיח". עכשיו, אם אמנם תקום חקירה, כדרישת חברת-הכנסת מרים גלור-תעסה, ייקראו רופאים ואחיות, אלח שנתרו בחיים, ויחקרו מה אירע לילד זה ומה אירע לילד ההוא, לפני שלושים וחמש שנים. גם אלה, ככל הנראה, "חבלי משיח".

הילכה אז הכריחה, בנתייחולים וגם מחוצה לה, על תימני שהביא לבית החולים את ילדו שנפגע בתאונה. אמר לו הרופא, באותה בדיחה, כי יצטרכו לתפור אותו ולתקן את אשר טעון תיקון. השיב האב: "לא כדאי לתקן. נעשה חדש". המעלעל כעתוני הימים ההם בוודאי ימצא את הבדיחה מודפסת, כאן או שם.

קירבתם של המחנות לכבישים גם היא הוסיפה למאון הפגיעות. ילדים התרוצצו בקרבת הכביש או עליו ממש, ולמרות נפת התנועה הקטן כ"י מים ההם, היו תאונות. ילדים נפגעו. היו מקרים, שבהם הורים לא האמינו שילד שנפגע בירי מכונת ניתן להצילו. מאחר שכך, שהגיעו לכתי החולים ילדים נפגעי-תאונות שלא היה להם דורש.

כאשר הגיע הילד לבדו, באמבולנס, לא היה אפשר לרשום את פרטי זהותו. במקרה הטוב, ידע את שמו הפרטי, את שם הישוב, החדש לו ולהוריו, לא ידע. לא היו על הילדים מסמכיהווי כלשהם, וכך קרה, שאב או אם, כמי עברה או במחנה עולים, חשים שאחד מילדיהם איננו, מחכים לו עד בוש, מנסים למצואו, מוסרים את שמו, שם משפחתו ושם הישוב - אך בבית-החור לים, בהיעדר הפרטים הללו, הרישום לקוי והתשובה, לעתים: "אין לנו ילד כזה".

תעשיית שמועות האמנים

היעלמם של תינוקות וילדים לא היה בחלל ריק, האווירה בישראל, מדינה שהיא עצמה עוד היתה בחיתר ליה, היתה רוויה שמועות נוראות ומוזרות, כמו בכל קהילה של מהגרים חדשים, חוסר-הביטחון שלט בכל, וחוסר-הביטחון הוליד את השמועות. הכל "הלך", מבחינת המוכן או הנימה. היו מקרים שיצרו פסיכוזות המוניות, כמו למשל, היעלמה של הילדה רחל לוי, בשולי רמת-גן, לא, לא תימניה, עד שגילו את גופתה הפגועה, תוצאת רצח מיני של מטורף, שנתפס אחרי-כך - נתמלאו רחובות רמת-גן וסביבתה בשמועה הנוראה כי "חוטפים ילדים לעשות מברשם

ניסו עולים להדליק פרימוס בעת הטיסה, להרתיח קפה, יצאו מתימן רעבים וצמאים. מחמת ההתרגשות הגדולה לא באו אוכל אל פיהם, עכשיו, לפתע, כשחקים, היו שגילו "תושיה" - להדליק פרימוס ולהרתיח קפה, כמו בסרט-מתת, ביקשו המד לווים, כאשר הבחינו בתכונה בין המושבים, לשדלם שלא להבעיר אש. כאשר הגיעו אל מחנות-העולים, שיועדו להם, ולהאיחודיות הראשונות ברחבי הארץ, נמשכו מוכתם של העולים ושל מי שנועדו לקלוט אותם כאן, התנגשות ארייה בין שתי תרבויות, הקולטים, למשל, מבקשים מהם לעשות שימוש בנתייחשימוש, אך אלה נותרו ריקים ומיוזמים. הער לים עשו צרכיהם כפי שהיו רגילים לעשותם. בשרה, צחצח שיניים, אף כי צולם ליומניקולטע כאקט של תרבות מערבית, נראה להם מצחיק ומגוחך - או, לפחות, מביך.

ילדים, בין חיים למוות

ילדים לא נולדו בכתי חולים. נשים המשיכו ללדת, כבעבר, על הקרקע, או בחולות, אחרי שהיה התינוק נולד, נהגו להניח קמפוז חול על טבורו של הנולד, התוצאה, במקרים רבים: זיהום כללי ומוות. שידוליהן של מטפלות שלא יילדו בחוף אלא בבית-חולים נשאו פרי חלקי, היו ששוכנעו והיו שלא שוכנעו, כך, הוכאו לבתי-החור לים המעטים והקטנים תינוקות ויל-דים שפירפרו בין החיים למוות. תופעה שכיחה למדי היתה נטישת תינוקות, בתייחולים ומתינו לאם או לאב שיבואו לקחת את הילד, זה שהבריא, ולעתים ומתינו לשוא, הזורים לא באו, לא אחת, היו יוצאים אחות או רופא צעיר, או שניהם גם יחד, עם שוטר, למערה לחפש את הורי הילד, לעתים, היו חוזרים עם הילד בידיהם, כלעומת שכאו, בכמה מחלקות היו ילדים שגדלו במשך חר דשים ארוכים, ילדי-המחלקה, לא היה להם דורש, אחר כך, סודרו במסדרות, או נמסרו לאימוץ. בדיחות הן רק בדיחות, אך בררך כלל יש בהן גרעין של אמת, וכך

אינני מאמין שמישהו יוכל לפתור סופית את תעלומת היעלמם של יל-דים של עולייתימן בשנותיה הראי שנות של המדינה, נסיונות קודמים לגלות את הילדים, או לפחות לדעת על גורלם - עלו בתוהו. בינתיים, תפח מספר הילדים מקצת יותר מעשרים למספר הרבה-הרבה יותר גדול - כחמש מאות, אפשר להגיה, כי בעקבות ההתעוררות שחלה לאח רונה בעניין זה, עוד יגדל המספר. השמועות וסיפורייהאמים על חטיפת ילדי התימנים, למטרות שונות ומשרי נות, נפוצות כאן מזה יותר משלושים שנה, קשה להאמין שהתעלומה תי פתר הפעם, אבל, גורמים פוליטיים ומפלגתיים ערים לכך שבאווירה שבה בחירות חדשות עשויות לצוץ לפתע, כיום מן הימים הקרובים, יסכימו הכל כי ררושה ועדת-חקירה, סביר להגיה, שתהיה ועדה כזאת.

ישראלים-שליהיום יתקשו להבין במה המדובר, רק מי שחווה את חוויות ראשיתה של המדינה וכל לומר, לא תמיד, כי יש לו הרקע המתאים להבנת הנושא הטראגי. הייתי ער-ראיה לעליה הגדולה, שכינוה "מרבד הקסמים", ואחרים קראוה "על כנפי נשרים", כך או כך, מצטמר גווי לזכרון טיסה שטסתי מלוד לעדן ובחורה, זה היה ב-1949. הכרתי או כמה טייסים שהיו מטיסים מטוס-ביכונה בין שתי הנקודות ומעי לים לכאן את יהודי הימן. יום אחד, שכנעתי את מי ששכנעתי שיטול אותי כמטוסו, הטיסה בכל כיוון נמשכה שעות ארוכות, אם אינני טועה, יותר משבע שעות, לשם טסנו ריקים ובחורה מלאים עד אפס מקום. גם היום אני מתקשה לתאר את הלוך הרוחות במטוס, משהו בין פאניקה להלם, פעם כך ופעם כך, נטלו בני-אדם שלא שמעו מעולם על מטוסים ועל טיסה ולפתע הם מעופי פים בכטנו של הנשר הגדול הזה, היו אחווים פחד-אימים וכל תנועה של המטוס היתה ממלטת מפיהם צווחות חנוקות, אבל, כאשר התרגלו למח שבה שהם טסים ואינם נופלים, החלה ההתרוצצות המבוהלת בתוך המטוס, טייסים ריווחו, כי בכמה מן הטיסות

מאיר קורח

בי"ח ז' במנ"ס אג"פ
12.2.95

לכבוד

ועדת המינוי והמלגות

לשכת המבחנים של מועדון אג"פ ירושלים 1947-1954

המחבר,

היוני גורן מועדון המנוי והמלגות אג"פ ירושלים 1947-1954

— בבג"פ מועדון אג"פ ירושלים 1947-1954

אני מודיע למועדה של מועדון אג"פ ירושלים 1947-1954

באשר למועדה של מועדון אג"פ ירושלים 1947-1954

באשר למועדה של מועדון אג"פ ירושלים 1947-1954

באשר למועדה של מועדון אג"פ ירושלים 1947-1954

בבג"פ מועדון אג"פ ירושלים 1947-1954

המועדה של מועדון אג"פ ירושלים 1947-1954

אני מודיע למועדה של מועדון אג"פ ירושלים 1947-1954

באשר למועדה של מועדון אג"פ ירושלים 1947-1954

בבג"פ

תמונה: רחוב סירקיס 14 ירושלים 95436

טלפון: 529159-10

המטה הארצי
אגף החקירות/מז"פ
ת"א, ח' באב תשכ"ח
(2.8.68)
נ/347 - 58685

לכבוד
מר יחיא קורח
רח' אבן ספיר מס' 34
ירושלים

א.נ.א.

בתשובה לפנייתך לוועדת החקירה לגילוי
ילדי תימן בדבר העלם בתך ברכה קורח, הנני מצטער
להודיעך כי חקירת הוועדה העלתה שבתך הנ"ל נפטרה
בבית"ח צהלון בתאריך 29.9.49 והובאה לקבורה בבית
העלמין בקרית-שאול בתאריך ז' בתשרי תש"ג בחלקת ילדים
חלקה 1 שורה 4 מס' 34.

תעודת פטירה מס' 185/49.

המקום יבחם אותך בתוך שאר אנלי-ציון.

נכבוד רב,

י. ספרן, רפ"ק
ראש מדור רשום פליטי
ב/ראש מז"פ